

Ehitisregistri kommentaar seoses andmete korrastamise nõudega 1. jaanuariks 2020

Meiega on ühendust võtnud kodanikud, kes on saanud kirju või lugenud artikleid, mis räägivad riiklikest trahvidest, mis ähvardavad inimesi, kui neile kuuluvate ehitiste andmed ei ole ehitisregistris korrastatud 1. jaanuariks 2020 või on selleks tähtjaks puudu ehitise kasutusluba. Kahjuks on vähemalt osa neist kirjutistest otseselt eksitavad ja suunatud ainult oma teenuse müümisele.

Paika peab see, et ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse §26 järgi korrastatakse ehitisregistri andmed 2020. aasta 1. jaanuariks. §26 sätestab ka, et korrastamise käigus kantakse ehitisregistrisse sinna seni kandmata hooned, nende ehitisealune pind ja koordinaadid.

Väidetav 500-eurone trahv (mõnikord esitatud viitega riigilõivuseadusele) selle eest, et andmed ei ole ehitisregistrisse kantud, ei toetu ühelegi riiklikule haldusaktile. Riigilõivuseaduse § 331⁶ kohaselt võetakse enne ehitusseadustiku jõustumist ebaseaduslikult ehitatud ehitise registrisse kandmise eest riigilõivu 500 eurot (ehitusseadustik jõustus 2015. aasta 1. juulil). Juhime tähelepanu, et see riigilõiv kohaldub ainult ebaseaduslikele ehitistele. Ehitise andmete puudumine ehitisregistrist ei tähenda tingimata, et ehitis on ebaseaduslik. Ebaseaduslik on ehitis, mis ehitati ilma ehitusloata olukorras, kus loa olemasolu on nõutav (tasub tähele panna, et näiteks enne 1995. aasta 22. juulit valdavalt seda nõuet ei eksisteerinud).

Ei pea paika ka väide, et riik nõuab kõigile hoonetele kasutuslube alates 1. jaanuarist 2020. Kasutusloa vajadus on sätestatud ehitusseadustikus, 1. jaanuarist 2020 kasutuslubade käsitlemise kord ei muutu.

Ehitisregistri korrektsed andmed on hädavajalikud näiteks hoonete ohutuse hindamiseks ja selleks, et langetada õigeid otsuseid kütte-, vee- või kanalisatsioonitrasside rajamisel või prügiveo korraldamisel. Ka selleks, et kiirendada ehitustegevust ja vähendada sellest tulenevat ebamugavust (nagu pikalt suletud teed või lõhutud taristu). Niisamuti hoonete ostu-müügi tehingutes informatsiooni kogumiseks. Seetõttu on andmete korrastamine registris väga oodatud. Kuid riik ei ole andmete korrektsuse nõude tagamiseks ette näinud rahalisi sanktsioone.

Heade soovidega

EHITISREGISTRITALITUS

Võrr meeldib suurtele ja väikestele

Võrri võidusõidu hooaeg on selleks aastaks lõppenud. RIGA-marki võrridega on kestvussõitu peetud alates 2010. aastast ning see mitmekülgne spordiala kaasab igal aastal üle kaheksa osavõtja.

Kestvussõidu reeglid on lihtsad – meeskonda kuulub 2-4 liiget, sõidu ajal võib (ja tulebki) remonditöid teha, pilooti võib lugematu arv kordi vahetada ning võidab see, kes läbib kontrollaja jooksul enim ringe. Sõitude pikkused on olnud väga erinevad – lühimad alates 3 tunnist kuni 24-tunniste ööpäevasõitudeni välja. Viimased just on katsumused, mis võtavad tõepoolest viimase nii võistkonnalt kui ka masinatelt.

Levala motoklubi on selle karikasarja toimumist vedanud selle algusest peale, kuna sääreväristajatega sõidetigi esimest korda kestvussõitu just Levalas. Aastate jooksul on saanud seda nostalgilist spordiala proovida meie motoklubi ridades arvukad huvilised. Tehnika asjatundja Andres Põldveri juhendamisel on saavutatud ka häid tulemusi, mis süstib noortesse võistlushimu veelgi.

Viimastel aastatel oleme nende võistluste hulgas korraldanud mõõduvõtte ka kõige väiksematele ehk Minidele, mis on osutunud oodatult menüükaks!

Minide sõitudel saavad osaleda kuni 13-aastased motosportihuvilised mistahes kasvule sobiva 50-kuubikulise kahe rattalise mopeediga. Sõit kestab 20 minutit. Kuigi tegu on võistlusega, ei ole tähtis

võit, vaid raja edukas läbimine vastavalt enda võimetele.

Seega on tegu hea stardiplatvormi või hüppelauaga mootorite maailma! Emotsioone oli rohkelt nii osavõtjate, vanemate kui ka publiku seas.

Sel aastal korraldasime esimest korda 3-etapilise võistlussarja, mille statistika kujunes järgnevalt – esimeses

sõidus Soonurmes 9 osavõtjat, teises Moel 14 ja viimases Vaimastveres lausa 22. Noorimad osavõtjad olid 3-aastased kaksikõed (üks neist koos isaga fotol).

Minide võistlust toetavad sponsorid ning osavõtt on kõigile tasuta. Samas sai looseritast auhinna igaüks ning iga võistluse lõpetas kringli- ja limonaadilaud.

Meeleolu oli ülev. Kulminatsiooniks läks viimasel võistlusel loosimisele tsikkel nende vahel, kes olid osa võtnud kõigist kolmest etapist (9 võistlejat). Õnneseeneks osutus Sandra-Helena Juusu (fotol).

Rohkem fotomaterjali leiate: www.punnvorr.ee, galerii alt.

AIMAR PARM
Levala Motoklubi

Isadepäeva eel said meie valla 29 väikest elanikku kutse lusikapeole. Selle kena traditsiooniga kingib Rakvere vald oma pisikestele kodanikele nimelise hõbelusika, millele lisandub kultuuriministeeriumi ja Eesti laste kirjanduskeskuse poolt raamat „Pisike puu“. Sel korral tundsi me rõõmu 14 tüdrukuga ja 15 poissi üle, kes igaüks kandis oma ainulaadset nime. Kõige noorem kutsutu oli täpselt 1-kuune preili.

Kohtumine kuulsa lastekirjaniku Ilmar Tomuskiga

Lastekirjanik Ilmar Tomusk Näpi Koolis tutvustamas oma loomingu. Foto Anneli Meibaumi erakogu

29. oktoobril oli Rakvere valla kahes koolis, Näpi koolis ja Lasila põhikoolis, tunda kirjandushõngulist elevust, sest pealinnast oli kutsutud oma raamatuid tutvustama Eesti üks tuntumaid kaasaja lastekirjanikke – Ilmar Tomusk. Kes siis ei oleks lugenud raamatuid „Tere, Volli!“ või „Kriminaalsed automatkajad. Meistriklass“ või veel mõnda ülipõnevat lugu pea kolmekümnest Ilmar Tomuski sulest ilmunud lasteraamatust?

Ilmar Tomusk on hariduselt eesti keele ja kirjanduse õpetaja ja töötab alates 1995. aastast kuni tänaseni Keeleinspektiooni peadirektorina. 2007. aastal avaldas ta lasteraamatu „Tere, Volli!“, kus peategelase prototüübiks on tema enda poeg ning pani nii aluse Volli-lugude sarjale. „Tere, Volli!“ oli 2007 Kultuurkapitali lastekirjanduse aastapreemia nominent, „Volli vanad vigurid“ pälvis 2011 aastapreemia. Nukitsa konkurssidel on juba aastaid võitnud parimaid preemiaid just Ilmar Tomuski lasteraamatud.

Tegelikult on kirjani-kuhärä tagasihoidliku loomuga, kuid väikeseid krutskeid täis mees. Olgu öeldud, et koolipoisina tal nii hästi kirjutamisega ei läinudki. Kooliõpetaja

ei tahtnud mitte poisile hindeks „5“ panna, kui aga vahel juhtus, et Ilmar mõnele klassivennale appi ruttas ja tema eest kirjandi ära kirjutas, oli klassiven-dadel preemiaks alati hin-ne „5“. Mine võta kinni, mis see põhjus oli!

Veel üks huvitav seik lastekirjaniku lapsepõl-vest. Ega tema soov ol-nudki suurena kirjanikuks hakata. Tegelikult pidi poisist saama hoopis Pipi Pikksukk, sest oli tugev ja osav. Kui aga selgus, et Pipi Pikksukk on tüdruk, muutis poisiohtu Ilmar oma meelt.

Põnevatel kohtumistel küsisid koolilapsed kir-janikuhärralt hulga küsi-musi. Järgnevalt mõned näited:

Kust on pärit tegelaskujud Teie raamatutes? Kas Kribu ja Krabu on päriselt olemas?

Enamik tegelaskujudest on välja mõeldud, kuid paljude puhul on olemas mõni eeskujud, kelle järgi ma olen tegelase loonud. Mõne tegelase puhul (nt „Kriminalistide“ sarja Paul) on prototüübiks mitu erinevat inimest. Näiteks Pauli olen kokku kirjutanud oma vanemast pojast ja oma venna vane-mast pojast.

Kribu ja Krabu on välja mõeldud, aga lapsed, kelle järgi ma olen kirjeldanud nende välimust, on päriselt olemas. Ise nad muidugi ei tea, et ma tegelased nende järgi löin.

Millised on teie lemmikraamatud nii teie enda kui ka teiste autorite loomingust?

Mulle meeldivad väga Astrid Lindgreni raamatud. Täiskasvanute kirjandusest on mu lemmikraamat Soome kirjaniku Mika Waltari „Sinuhe, egiptlane“. Loen ka väga palju teaduskirjandust. Üks lemmikteadlasi on Isaac Newton, olen lugenud ka mitut tema elust kirjutatud raamatut.

Minu oma raamatutest meeldib mulle kõige rohkem „Pöörane puhkus Parakatkus“, samuti meeldivad „Ajarändurite“ sarja raamatud ning „Kõrvalised isikud“.

Olete pälvinud palju kirjandusteemalisi auhindu. Kas olete oma loomingu kõrgteose enda pilgu läbi juba loonud või on see veel teie peas?

Kindlasti on kõige paremad raamatud veel kirjutamata. Näiteks on järgmisel aastal tulemas mitu raamatut, mis minu arvates on väga head, näiteks „Kes tahab saada kummituseks“, „Linnutee südames“ (see on „Ajarändurite“ sarja viimane raamat, mis räägib Newtonist, samuti sellest, milline oleks maailm, kui sellist teadlast kunagi poleks olnud).

Mida peab tegema, et saada heaks kirjanikuks?

Koolis peab hästi õppima, eriti eesti keelt ja kirjandust. Ning väga palju lugema – kõik head kirjanikud on ka väga head lugejad.

Kust ammutate energiat ja leiате inspiratsiooni?

Energia saab sellest, kui teha piisavalt trenni, käia jooksmas ja looduses jalutamas. Süüa tervislikku toitu ja suhelda sõpradega. Inspiratsioon tuleb sellest, et tuleb maailma vaadata lahtiste silmadega. Väga palju mõtteid tuleb aga raamatuid lugedes. Näiteks loed teadusraamatut mõnest avastusest ja järsku mõistad, et seda saaks

ju lasteraamatus ära kasutada. Ning üsna palju häid ideid olen saanud unes.“

Kas Teil on kindel kirjutamise aeg ja koht ja töötasu?

Kirjutan tavaliselt nädalavahetustel või puhkuse ajal. Kirjanikuna mul mingit kindlat töötasu ei ole. Kui mõni raamat saab valmis, saan selle eest väikse summa. Kuid need summad ei ole kunagi sellised, et ainult kirjutamisest ära elada. Sellepärast tuleb kindlasti ka tööl käia.

Mis on Teie lemmiktoit/-muusika/-film/ vabaaja tegevus?

Mulle meeldivad paljud toidud, mis on kodus ise tehtud.

Kuulan väga erinevat muusikat, mulle meeldib klassika, näiteks J. S. Bach ja Antonio Vivaldi. Aga mulle meeldivad ka ansamblid Queen, Yes, Pink Floyd. Eesti lauljatest meeldib mulle Ivo Linna, aga ka Rolf Roosalu, Alen Veziko ja Karl Erik Taukar.

Filmidest meeldivad mulle James Bondi filmid ning paljud eesti komöödiad.

Vabal ajal ma tavaliselt kirjutan. Paar korda nädalas käin jooksmas ja kõndimas.

Sugulased kinkisid mulle 50. sünnipäevaks digiklaveri, istun iga päev natuke ka klaveri taga ja harjutan mõnda lugu, näiteks Mozarti „Türgi marsi“ või Arvo Pärdi „Ukuaru valssi“.

Mis on Teie elu unistus?

Kõige suurem unistus on see, et minu lastel lähaks elus hästi. Ja et kõikidel nendel lastel, kellega ma kohtun, oleks minu kirjutatud raamatute üle hea meel ja et nad üldse rohkem loeksid, sest tarkus tuleb ainult raamatutest.

Näpi ja Lasila koolipe-red tänavad lastekirjanik Ilmar Tomuskit muheda ja inspireeriva kohtumise eest. Nii mõnigi koolijüts leidis kohe pärast kirjani-ku külaskäiku tee raamatukogusse ja mõni isegi raamatupoodi.

ANNELI MEIBAUM
Näpi kooli huvijuht

Sõmeru noorte-keskuses toimus

Noortekeskuse hooaeg on täie hooga käima läinud. Juba suvel alustasime ANK projektikonkursi raames projekti „Seikluselamus“ vahenditega aktiivsete tegevuste korraldamist. Projekti kogumaksumus oli 3111 eurot. Vahendid on noorte füüsilist aktiivsust suurendavad tegevusvahendid, millest kõige populaarsemad noorte seas on takistusrada pehmetest elementidest, sumokostüümid ja hiidketsid, aga samuti kasutavad noored hea meelega muid treeningvahendeid. Noorte soov ja projekti mõte oli suurendada liikumist ja vähendada nutimaailmas veedetud aega. Võib öelda küll, et noored on meie erinevates projektiga seotud tegevustes innukalt kaasa löönud.

Sügisvaheajad on alati Sõmeru noortekeskuses aktiivsed: esmaspäeva alustasime kuldvillakuga, kus noored said oma teadmisi proovile panna. Kui ajud ragistatud, läksime edasi sportlikumale teemale, toimus pinksiturniir. Teisipäeval toimus rekordite päev. Kõik rekordid said ka fikseeritud ja kui kellelgi tuleb soov oma tulemust parandada, on see loomulikult võimalik. Kolmapäeval oli nõuka päev: rääkisime nõukogude ajast ja elust, vaatamiseks ja proovimiseks oli selle ajastu mängud, mänguasjad ja riided. Neljapäeval käisime Andres Kurmi juhtimisel matkamas oosi peal – alustasime Kõverjärve ning lõpetasime Viitna järve ääres. Kes aga matkale kaasa ei tulnud, sai osa võtta noortekas *ligretto* turniirist ja meisterdada helkureid ning reedeks tegi meie noortekeskuse vabatahtlik Domagoj Horvaatiast noortele esitluse oma kodumaast.

Sügisvaheaja lõpetas saaliorienteerumine, kus noored panid proovile oma kiiruse, reageerimisvõime ja orienteerumisoskused. Suur tänu Toivole ja Kadile selle korraldamise eest!

Noortekeskuse traditsiooniks saanud ja oodatud sündmuseks on *halloweeni*. Ka sel aastal täitis keskus ebamaiste ja hirmutavate tegelastega, kes pidasid kõrvitsajahti ja mängisid õudusmänge

Õhtu krooniks oli hirmufaktor, kus tuli proovida selliseid „hirmsaid“ toite, nagu spinatiga beebipüree või marineeritud seemned.

18. novembril korraldati noortekeskuses Mart Laidroo juhendamisel mägironimise õpituba. Kui ronimiseks vajalikud sõlmed tubastes tingimustes ära proovitud, mindi Sõmeru tehismäele, kus kõik sai juhendaja valvsa pilgu all ka praktikasse rakendatud. Ronimisest saime mõnusa elamuse, porised riided ja hea enesetunde. Järgmine õpituba toimub 16. detsembril, kuhu on oodatud kõik huvilised, soovivat on eelregistreerimine.

Teadatasaab sedagi, et noortekeskuses toimub igal nädalal regulaarselt mitmeid huviringe, kuhu on oodatud varasemad osalejad, aga võtame hea meelega vastu ka uued huvilised. Lisaks toimub muidki huvitavaid ettevõtmisi ja tegemisi. Ootame alati noorte mõtteid ja ettepanekuid.

Info noortekeskuse huviringide, toimunud ja plaanitavate ürituste kohta on üleval noortekeskuse Facebooki lehel ja saab ka tulla kohapeale või helistada: 327 7905 või 5301 5577.

Kohtume noortekas!

SIRLE PIHLAK JA OXANA NIKITINA
Sõmeru noortekeskus

Isadepäevast retrodiskoni Uhtna moodi

Aasta aastalt populaarsust koguv 10 sendi kohvik.

Halloweeni õudustest ja isadepäeva askeldustest võitjana välja tulnud, oli aeg kadriralliga jätkata. Nagu varasemalt kombeks, tegid tänavugi kool ja lasteade koostööd. Häälekas ring-

käik koolimajas andis tunnistust, et kadrirallid kauget maalt ja et hoolimata külmetavatest küüntest ja valutavatest varvastest töid nad meile karja- ja viljaõnne. Õnne läheb loomuli-

Lasteaiamajast saabunud kadrisantidel oli palju häid soovide.

kult alati vaja, aga oluline on ka lahke pererahvas, hea seltskond ja täis köht. Seda kõike pakkusid saalis toimunud etteasted ja ühismängud, mida täiendas 10 sendi kohvik. Jagus müüjaid, jagus ostjaid. Kabaletid tühjenesid justkui võluväl. Kadrirallid tänulaul lõpetas ka seekordse kokkusaamise, et teha ruumi õhtusele ettevõtmisele.

Kui spordis on kombeks soojendustress enne otsustavat võistlust maha võtta, siis meie ürituse puhul oli see – soovitatavalt välismaine

ja nõukaaja väljalase – vaja hoopis selga tõmmata, sest õhtuks jõuti tagasi 80.–90. aastatesse. Algas retrodisko ja seekord oli võimalik ka emad-isad kaasa kutsuda. DJ Paavo muusikavalik tõi osalejad tantsupõrandale. Kellel uus, kellel unustatud vana. Lusti ja tantsurõõmu jagus. Lisaväärtuseks pilguheit toleaeagssesse riie-tumistiili ning soengu- ja meigimaailma.

SIRJE REBANE

Uhtna põhikool

Paberid uues kuues

Roodevälja noortekeskuse projekt „Paber uues kuues“ tähendas 6-kuulist projekti, mis sai teoks tänu Eesti Noorsootöö Keskuse avatud noortekeskuste projekti-konkursi toetusele. Projekti kaudu on arendatud avatud noorsootöö meetodit, on loodud uued avatud võimalused eesmärgistatud tegevusteks. Noori paeluvate käeliste tegevuste kaudu suunatakse osalejaid nägema ja mõtlema laiemalt: millal antud tegevus alguse sai, kus seda kasutatakse, mis on erinevad võimalused ning kuidas oma oskusi kasutada igapäevaelus, tulevikus ja karjääri planeerimisel. Projekti töö- ja õpitoad toimusid avatud metoodikaga – vastava teemaline töötu-

ba kestis väljakuulutatud ajal terve päev ning juhendamine oli individuaalne.

Sügisel toimusid erinevad töötoad, kus valmistasime taaskasutusmaterjalist (munakarbid, koopiapaberid, ajalehed, aegunud taimeteede segud jm) paberimassi, selle modelleerimist, vesivärvide ja Brusho ehk värvikristallidega paberi toonimist ja kuum embossingu tehnikat. Pabermassist valmistasime käsitööpaberit ja kaunistasime suvel korjatud lillede ja taimedega, proovisime pabermassi modelleerimist kaussidega. Paber sai „uue kuue“ ka Brusho värvidega, mida toonisime vastavalt oma soovile, kasutasime templitrukki. Paberi valmis-

tamise tööriistu ja vahendeid saab kasutada ka järgnevatel aastatel.

LILIAN LOIT

noorsootöötaja

Spordiveerg

Eesti karikavõistlused käsipallis

22.–24. novembril Vasalemmas peetud Eesti karikavõistlustel tütarlaste D2 vanuseklassis saavutas Sõmeru põhikooli võistkond Lasnamäe ja Mustamäe võistkondade järel kolmanda koha. Võistkonnas mängisid Agnes Höövelson, Mirelle-Marii Pärnsalu, Kateriin Sellik, Seleriin Sellik 5. klassist ja Margot Kerge, Karoli Pajussaar, Kirke Tull, Krisselin Undrest 4.a klassist ning Anete Lilleepuu, Tuuli Seidelberg 4.b klassist, Elisabeth Iskül, Laura Tomson 2.b klassist. Võistkonna parimaks mängijaks tunnistati Margot Kerge.

JOHAN UTT

Maadlusest

10. novembril võtsid meie maadluse lapsed mõõtu Tallinnas Väikese Tomi maadlusvõistlustel. Koju tuldi väarikate kohtadega: Damiana Amelia Smirnova II koht, Anna-Liisa Ots I koht, Andris Kesk II koht, Andres Kesk 4. koht, Laura Lillepuu II koht, Märten Roots 6. koht oma kehakaalus. Treenerina toetas Valeri Pormann.

2. novembril saavutas Mairold Einard Aleksander Abergi 48. MÄV Kreeka-Rooma maadlusvõistlusel II koha.

Novembris Israelis Aradis toimunud Hanan Bareki mälestusvõistlustel pidid Caaro SK maadlejad tunnistama finaalis vastase paremust. Tulemuseks tublid teised kohad: Mairold Einard kehakaalus 38 kg, Elar Hinno 62 kg ja Kahro Pallon +85 kg. Lisaks võistlustele said maadlejad kolm ühist treeningut kohalikus maadlusklubis. Nautida Jeruusalemma võlusid ja Nutumüüri vahele oma salasoo ve soovida. Iisraeli Jordaaniast lahutava Surnumere ääres laiub elutu kõrb, surnud maa, mille kohal troonivad kaljuserval kunagise võimsa kindluslinna Masada, surnud linna varemed, mille võlusid nauditi. Sulistati Surnumeres, mis polegi tegelikult meri, vaid kahest nõost koosnev järv, milles on terve Mendelevi tabel sees. Eriti ohtralt on sinna jagatud soola, kohati on seda vees kuni 31%, mis kõik elava – peale üksikute vetikate – eemale peletab. Nauditi imelisi puuvilju, päikest ja salapära.

Suur tänu maadlejate toetajatele: TICKMILL - Illimar Mattus/Ingmar Mattus, Oleg Gross, Kadrina vallavalitsus, Rakvere vallavalitsus, Eesti Kultuurkapital, AS Plokk ja OÜ Kadrina Kommunaal.

MARGER PORMANN

treener

Töötoad pakkusid koostegemise rõõmu

Sõmeru koolis oli isade-päevale pühendatud õhtul avatud 12 erinevat töötuba, kus lapsed koos oma lähedastega said erinevaid oskusi proovile panna. Kõik võisid osaleda kolmes töötoas, mis valiti loosiga. Näiteks said lapsed ja täiskasvanud üheskoos rütmipille meisterdada, virtuaalset lauamängu mängida, viltida ja savi voolida, direktoriga üheskoos triikimist harjutada ja kettagolfis kätt proovida. Improteatris avastas nii mõnigi noor ja vana, et tema muidu tagasihoidlikus loomuses peitub üks väga salajane, aga märkimisväärselt andekas näitlejapisik.

Pögenemistoas pidid noored ja nende lähedased lahendama mitu nuputamisülesannet, et saada kätte salajane kood, mis võimaldas pääseda ühele netileheküljele. Selle töötoa üks olulisemaid oskusi oli tähelepanelik lugemine. Kes piisavalt tähelepanelik polnud, sai tunga ja kõhutäie naerda.

Külalised andsid oma panuse ka kooli kaunistamisse, et jõulukuul oleks maja mõnusat küünlasära täis. Tänu neile valmis terve hulk küünlatoorikuid, mida õpilased kunstiringis veel täiustavad ja mis peagi leiavad koolimajas koha.

Kui kõik ülesanded täidetud, võisid külalised suunduda sööklasse, kus neid ootasid nende endi valmistatud maitsvad suupisted. Näiteks väga populaarseks kujunenud ahjus valmistatud kevadrullid kadusid laualt kui tina tuhk.

Lapsevanem Janek Seidelberg kiitis töötubade idee heaks. „Ma arvan, et sellised töötoad on palju lõbusam lahendus kui kahetunnine kontsert umbses saalis. Aiatah neile, kes võtsid vaevaks

Fotode autor: Tuuli Raal

seda üritust ette valmistada,“ rääkis ta.

Küll aga oli tema hinnangul lapsevanemate osavõtt kesine. Külalisi koos lastega oli kokku 120 ringis, Seidelberg oleks hea meelega näinud umbes kaks korda nii palju rahvast. „Meil tütreaga oli igatahes tore, kuigi kahjuks jäime ilma improteatri töötoast, mida tütar kõige rohkem ootas,“ lisas ta. Põhjus seisnes selles, et osad lapsevanemad, kes ilmselt pelgasid teatritegemist, hii lisid sellest töötoast kõrvale ning nii ei jätkunud sinna iga kord piisavalt osavõtjaid.

Töötubade õnnestumisse andis oma panuse ligi 40 koolitöötajat ja õpilast. Ürituse eestvedaja, kooli huvijuht Lemme Mäe tõdes, et tegemist polnud sugugi lihtsa ettevõtmisega. Kõige

keerulisem oli tema sõnul tagada, et rahvast jaguks kindlasti kõikidesse töötubadesse ning samas ükski töötuba ei läheks „lõhki“.

„Pusimist ikka jagus,“ tõdes ta ja lisas ka omapoolseid tänu sõnad kõigile neile, kes vaeva nägid ja abiks olid. Eriti soovis ta seekord tänada 9. klassi õpilast Hannes Holmi, kes kriitilistel hetkedel päästjaks osutus.

Töötubade idee jõudis Sõmeru kooli tänu õpetaja Merike Sõmermaale, kes korraldas EV100 raames möödunud veebruaris oskuste töötoad õpilastele. Idee hakkas arenema töösiasjast, et paljud õpilased jäävad hätta elementaarsete igapäevaoskustega nagu näiteks kingapaelte sidumine, riidekapi korrashoid, laua katmine, kartulikoo-

rimine, patsipunumine või nõõbi õmblemine. „Vane-mad ei tule sageli selle pealegi, et laps vajab tegelikult õpetust ja harjutamist ka pealtnäha kõige lihtsamates asjades,“ rääkis õpetaja Merike.

Kokkuvõttes võib Sõmeru kooli isadepäevale pühendatud üritust korraldajate sõnul igati õnnestunuks lugeda. Oli nuputamist, liikumist, meisterdamist ja mis kõige tähtsam – koostegemist ja rõõmu üksteise seltskonnast. Paljud lapsed avastasid oma isas külgi, mida nad varem näinud polnud ja mis pani neid rahulolevalt muhelema ning loomulikult juhtus ka vastupidi, et lapsed üllatasid positiivselt oma vanemaid.

KADRI MARK
Sõmeru kooli õpetaja

Esimest korda kui seisin õpilaste ees

Kaks päeva matemaatika- ja füüsikateemalist suhtlust Uhtna kooliperega andis unustamatu kogemuse. Mina, Henri Herm, olin Uhtna põhikoolis 7. ja 8. novembril matemaatika asendusõpetaja. Andsin kahe päeva jooksul tunde 5.–9. klassile, mis tundus esmapilgul üpris hirmuäratav.

Kuna olen esimese aasta füüsika-, keemia- ja materjaliteaduse üliõpilane Tartu ülikoolis ja matemaatika pole mulle kaugeltki võõras, ei arvanud ma, et ei teaks neid teemasid, mida õpetama pean. Õpetamine ise oli see, mis hirmu tekitas.

Alles sellel hetkel, kui pead õpetajana ise klassi ees seisma saad aru, kui teistmoodi peab mõtlema ja kui palju peab mõtlema, et need olulised teadmised, mis võivad tunduda täiesti iseenesest mõistetavad sulle endale, omandaks keegi, kes pole nendest asjadest veel midagi kuulnud.

Sellest hoolimata võtsin selle äärmiselt huvi ja pinget pakkuvat ülesande vastu.

Muretsesin ja uurisin ülikooli kõrvalt nii palju kui suutsin seda materjali, mida pidin õpetama hakkama, kuid ikkagi mingit suuremat kindlustunnet ei tekkinud. Alles hetkel, kui astusin koolimajja ja rääkisin esimest korda lastega, sain aru, et see on tehtav ja pealegi väga meeldiv.

Esimene tund oli mul kohe kõige väiksematega, ehk 5. klassi lastega, kes võtsid mind väga rõõmsalt vastu. Tundus, et nii noore õpetaja klassi ees nägemine muutis ka lapsed energilisemaks isegi varasel hommikutunnil, kus matemaatika õppimine võib olla igavesti raske.

Selline positiivne tunne oli läbiv terve selle kahe päeva ja kõikides tundides. Mõnes tunnis tulid ka mitmeid matemaatikaga seotud küsimused, mida ma muidugi väga ootasin, sest füüsika on see teema, mis minul paneb silmad särama. Nende küsimustega seoses sain seletada, kuidas töötab termomeeter, mismoodi traktor ja miks lumi kokku hakkab, kui on sula.

Selline küsimine kaob koolis enamasti mingi hetk ära – kaob julgus neid küsimusi küsida. Mind tegi väga rõõmsaks, et nendel lastel polnud uudishimu ja küsimise julgus kuskile kadunud. Muud moodi ei saagi ju teada, kuidas maailm töötab, kui ei küsi.

Võin ilmselt kahele asjale toetuda, miks oli minu kogemus Uhtna põhikoolis nii hea ja arendav. Üheks peaksin kindlasti tooma õpetajad ja muidugi direktori, Anne Mäeotsa, kes mulle seda võimalust üldse pakkus. Õpetajad olid väga rõõmsad ja suhtlesid minuga vabalt. Nad võtsid mind väga kiiresti enda sekka, nii et ma tundsin ennast päriselt õpetajana. See andis tohutult enesekindlust juurde, mida läheb kindlasti vaja, kui rääkida klassi ees inimestele, kes ei ole väga palju nooremad, kui ma ise. Teisena peaksin ära mainima kindlasti lapsed, kes olid nii toetavad ja õpihulmised, mis muutis õpetamise lihtsalt kergeks. Ma ei ütle, et õpetaja töö on kerge, seda mitte, aga kui lapsed on nii head, nagu nad minul olid, siis on see kindlasti kergem ja üks kõige rohkem tagasi andvaid töid, mis olemas on.

Kui kellegi on võimalust kunagi proovida õpetaja ametit, ükskõik kui limiteeritud ajaks, siis soovitan kindlasti, sest see annab igapäevase inimesena väga palju juurde ja klassi ees õpib enda kohta väga palju. Olen kindel, et suundun veel kooli tagasi, et proovida õpetaja ametit tõsisemalt.

Arkna noored on tegevuses iga ilmaga

Arkna noored osalesid 2019. aastal Eesti noorsootöökeskuse (ENTK) poolt korraldatud Avatud noortekeskuste projektikonkursil ja said oma projektile „Tegevuses iga ilmaga“ rahastuse.

Projekti idee tuli sellest, et Arknal on noortele mõeldud mänguväljak, kus on võimalus mängida korv- ja võrkpalli ning piisavalt ruumi jalgpalliks ja teisteks õuetegevusteks. Selleks, et päikeselistel päevadel võimalikult palju õues olla ning mänguväljakut kasutada, tuli noortel idee korraldada erinevaid õues toimuvaid üritusi ja tegevusi, milleks soetati erinevaid

vahendeid. Regulaarselt toimunud õuepäevadel mängiti erinevaid palli- ja osavusmänge ning korraldati kohtumisi teiste piirkondade noortega, mis lõppes ühise piknikuga. Lisaks külastasid Arkna noored Lepna alevikku, kus võisid teldi sealsete noortega.

Ka hingedepäev möödus õues. Möisa parki pandi maha helkuritega tähistatud rada, ning osalejate ülesanne oli taskulambi abil see läbida.

Kuna meie ilmad on heitlikud, siis noored planeerisid tegevusi ka vihmasteks ilmadeks. Projekti käigus seati noortekeskusesse sisse õmblusnurk. Selleks, et noortekes-

kuses oleks mõnus ja kodune tunne, õmblesid noored kotttoole, patju, pehmeid mänguasju ja laudlinu. Valmivad ka erinevad kingitused, lihtsamad riideesemed ning lapitehnikas tekid ja padjad.

Arkna noorte jaoks oli esimene kord ENTK poolt korraldatud projektikonkur-

sil osaleda ning nad said hea kogemuse projekti kirjutamisel ja tegevuste ning ürituste korraldamisel.

Projekte toetasid ENTK; Haridus- ja teadusministeerium.

ELIN LEMBERG
Arkna noortekeskuse noorsootöötaja

Sorteerimine teeb head planeedile, Sulle ja rahakotile

Eesti kodudes tekib Eurostati andmetel iga aastaga kokku 430 000 tonni jäätmeid. Kui see kogus laotada ühtlase 10-sentimeetrise ki-hina laiali, saaks sellega katta 15 km2 suuruse ala, mis on võrreldav Viljandi suuruse linnaga. Ühe Eesti elaniku kohta tekib jäätmeid igal aastal 400 kg.

Kõige rohkem on segaolmejäätmetes biolagunevaid jäätmeid (31%), plaste 18% ning paberit ja pappi 13%, tekstiili 5% ja klaasi 5%. Kui need jäätmed aga hoopis liigiti koguda, oleks segaolmejäätmete maht palju väiksem.

Lähim suur eesmärk on, et alates 2020. aastast läheks Eestis ringlu- ssesse vähemalt 50 protsenti kodumajapidamistest pärinevatest pabe- ri-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmetest ja muudest jäätmetest. Paberi, papi, metalli, plastiku ja klaasi tootmiseks kulutatakse suurtes kogus- tes energiat, vett ja muid ressursse. Hoolikam sorteerimine ja nende materjalide taaskasutusse suunamine aitab hoida Eestimaa loodust ja säästab ühtlasi majapidamiste eelarvet.

Jäätmete liigiti kogumine on kohustuslik kõigile majapidamistele Eestis. Sellest hoolimata sorteeritakse viimaste andmete järgi Eestis vaid 28,1 protsenti tekkinud olmejäätmetest.

Esimene hea põhjus, miks kodus jäätmeid sorteerida, on rahaline kokkuhoid. Paljud pered on avastanud, et peale jäätmete sorteerimi- sega alustamist on vaja harvemini tellida jäätmete äravedu. Kuna mit- meid jäätmeliike võetakse jäätmejaamades tasuta vastu ja ka paken- dijäätmete ära andmine on tasuta, siis on kokkuvõttes vaja jäätmete eest ka vähem maksta. Selleks, et tellida olmejäätmetele harvem ära- vedu, mis võib olla kuni 12 nädala järel, tuleb esitada avaldus koha- likule omavalitsusele. Ainsateks tingimusteks on, et kohapeal toimub nii biojäätmete kui ka pakendijäätmete eraldi kogumine. Biojäätmete jaoks võib soetada komposteri.

Neljaliikmeline pere tekitab aastas jäätmeid ligi 1600 kg ehk ~8m³ või ~8000 liitrit (1m³ jäätmeid kaalub ligi 200 kg). Kuna segaolmejäätmetest üle poole on biolagunevad (23% paber ja papp, 42% muu biolagunev materjal) ning ligi üks kolmandik on pakendid, siis juba nende jäätmeliikide eraldi kogumisega tekib 70% vähem segaolmejäätmeid kui varem. Seega tekib perel, kes kogub eraldi vaid pakendi ja biolagunevad jäätmed 8000 liitri asemel 2500 liitrit segaolmejäätmeid aastas. Kokkuhoid on rahas mõõdetav.

Teine levinud põhjus, miks jäätmeid kodustes majapidamistes ei sorteerita, on teadmatus, kuidas seda tegema peaks. Kas ketšupipu- deli peab seest puhtaks pesema? Mida hakata peale vanade CD-plaa- tidega? Kas pakendite ära andmise eest tuleb raha maksta?

Samuti levib mõnes piirkonnas müüt, et sorteeritud prügi kalla- takse hiljem prügiauto konteineris taas kokku. Liigiti kogutud prügi kokku ei kallata, kui jäätmekonteinerid sisaldavad õigesti kogutud jäätmeid. Tihti juhtub aga, eriti kortermajade juures on keegi olme- jäätmeid visanud kas paberi ja papi või biojäätmete konteinerisse. Kui autojuht sellise konteineri kaane tõstab ja sinna mittekuuluvaid jäätmeid märkab, siis tulebki tal kogu konteiner võtta kaasa olme- jäätmetena.

Kuidas siis majapidamises jäätmeid sorteerida?

Pakendid

Kogu prügist ligi kolmandiku moodustavad pakendid. Siia alla käivad näiteks tühjad piima-, jogurti- ja mahlapakid, konservikarbid, kaaned ja korgid, kilekotid (sh leiva- ja saiakotid), šampoonipudelid, hamba- pastatuubid, õli-, ketšupi- ja majoneesipudelid, pandimärgita pude- lid, hommikusöögi- ja pudrukarbid, pappkastid, tühjad kodukeemia pudelid ja värvipurgid.

Enne pakendikonteinerisse viimist tühjenda pakendid ja vajadusel loputa veega üle. Pakendi pesemine harja või nõudepesuvahendiga ei ole vajalik. Näiteks tühja ketšupipudeli võid kergelt üle loputada ja visata pakendikonteinerisse, mille tunned ära kollase värvi järgi. Ära visatav pakendijääde peab olema tootest nii puhas, et see ei määriks teisi sama konteineri pakendijäätmeid. Endale lähima pa- kendikonteineri asukoha leiad aadressilt kuhuviia.ee. Täpsemat infot jäätmejaama või jäätmete vastuvõtupunkti kohta annab ka kohalik omavalitsus. Mitmes piirkonnas pakuvad tootjavastutusorganisat- sioonid kohapealset pakendijäätmete kogumist, kas konteinerite või pakendikoti teenuse kaudu. Kuidas teenusega liituda, selle kohta leiab samuti infot kohalikest omavalitsustest.

Erinevat liiki pakenditest saab hiljem valmistada uusi pakendeid ja see aitab kokku hoida nii energiat kui vett. Näiteks vanad piimapakid leiavad uue elu joonlaudade, koolimööbli, diplomaatkohvrite ja ka näiteks kipsplaatide koostises.

Plastpudelid ja pandimärgiga taara

Pandimärgistusega pakendid saab anda müügikohtade juures asuva- tesse tagastusautomaatidesse ja seal tagastatakse ka pandipakendi raha.

Pudelite-purkide kaaned ja korgid käivad pakenditega kokku ja need tuleb koos pudeliga ära anda, vajadusel võib korki veidi lahti keerata, et pudeli kokku pressimisel õhk kergemini välja pääseks.

Plastpudelid saavad uue elu uute plastpudelite, põrandalaudade, aiamööbli, aiapostide, fliispusade ja ka näiteks jalgpallisärkidena. Keskmise spordisärgi valmistamiseks kulub umbes 10 pooleliitrist plastikpudelit ja magamiskoti valmistamiseks läheb vaja 114 plastik- pudelit.

Kas teadsid, et ühe taaskasutatud plastikpudeliga kokku hoitud ener- gia võimaldaks 60W lambipirnil kuus tundi põleda?

Pandimärgiga plekkpurgid jõuavad peale kokku kogumist uuesti uute purkide, autoosade, ehitusdetailide, kruvide, mutrite, torude, kon- teinerite, aedade ja tööriistade tootmisse.

Kas teadsid, et ühe plekkpurgi taaskasutus säästab kolm tundi töötava arvuti jagu elektrit?

Paber ja papp

Vanapaberikonteinerisse kuuluvad ajalehed, ajakirjad, reklaamtrüki- sed, joonistuspaber, raamatud, puhas paber ja papp jms. Ära visatav vanapaber peab olema kuiv ja puhas. Vanapaberi konteiner on mär- gistatud vastava sildi või sinise värviga. Lisaks võib vanapaberit viia lähimasse jäätmejaama.

Vanapaberist saab teha uut paberit ja pappi, munakarpe, vihikuid, ajalehti, WC-paberit, pakkepaberit ja muid pabertooteid. Iga tonn taaskasutatud paberit aitab säästa kuni 31 puud, 4000 kWh elektri- energiat, 270 liitrit nafta ja 26 000 liitrit vett.

Biolagunevad jäätmed

Sellised jäätmed on näiteks köögi- ja sööklajajäätmed, puu- ja köögivil- jad ning nende koored, pagaritooted (leib, sai), kohvi- ja teepaks koos paberfiltriga, määrdunud papp ja paber, majapidamispaber, salvrä- tid, paberist munakarbid, väiksemad taimed jms.

Biolagunevatest jäätmetest saab aiaomanik valmistada head kom- posti. Kui mullatöödeks komposti vaja ei lähe, võib viia sellised jäätmed biolagunevate jäätmete konteinerisse, mis on märgista- tud sildi või pruuni värviga. Aia- ja haljastusjäätmeid kogutakse linnades eraldi ja vastavat infot saab kohalikust omavalitsusest.

Riided ja jalanõud

Kui majapidamises jääb üle puhtaid ja terveid riideid ja jalanõusid, voodiriideid, kardinaid, käterätte või muud tekstiili, siis võib need viia Uuskasutuskeskusesse, jäätmejaama või riidekonteinerisse.

Segaolmejäätmed ehk olmeprügi

Sellise prügi alla käivad kõik muud jäätmed, mida liigiti ei koguta, näiteks laste pehmed mänguasjad, toidujäätmetena tekkivad suured kondid, vanaks läinud kosmeetika, mähkmed ja hügieenitooted, kassiliiv, CD-plaadid, pastapliiatsid, hõõgniidiga lambipirnid, jahtunud tuhk, jms. Segaolmejäätmed tuleb eraldi koguda ja need lähevad segajäätmete konteinerisse.

Remondijäätmed

Peale kodu värskenduskuuri jääb ikka üle paar värvirulli, maalriteipi, plaate, tapeete või muud taolist. Kui remondijäätmete kogus on väi- ke (mahub kodusesse prügikasti), siis võib panna nad segajäätmete konteinerisse. Suures koguses remondist ülejäänud esemed tuleb viia jäätmejaama või tellida ehitusjäätmete konteiner kohapeale.

Mööbel ja suurjäätmed

Sellised kogukad esemed nagu diivan, tugitool, madrats, vaip, voo- di, kapp, kraanikauss, vann, WC-pott, aiamööbel, jalgratas, lap- sevanker jms tasub vaadata üle hindava pilguga, kas neist oleks mõnele sõbrale või tuttavale rõõmu. Kui mitte, siis tasub viia nad jäätmejaama, kus nad vajadusel edasi liiguvad ja juppideks tehak- se, et leida neile uusi kasutusvõimalusi. Paljudes omavalitsustes on suurjäätmete kogumine hõlmatud korraldatud jäätmeveoga ja sellisel juhul on võimalik neid jäätmeid kodu juurest ära anda.

Suurem plast

Siia kuuluvad kodus majapidamises katki minev plastkauss, -kelk, -kell, -mänguasjad, -ämbrid või muud suuremad plastikesemed. Need võib viia jäätmejaama, kus nad saavad uue elu mõne kasuliku esemena, näiteks ehitusmaterjali, aiamööbli, pargipingi või seinapa- neeli näol.

Klaas

Igasugused klaasesemed tasub viia klaasikogumise konteinerisse. Klaaspudelitest tehakse uusi pudeleid ja purke, vaase, vaagnaid, kausse ja muid klaasist tooteid. Aknaklaas ja mõni muu lehtklaas tu- leb viia jäätmejaama.

Kas teadsid, et klaas on 100%-liselt taaskasutatav materjal, millest ei lähe uuesti kasutamisel raisku mitte midagi?

Lisaks tavapärasele prügile tekib majapidamistes ka ohtlikke ja prob- leemseid jäätmeid, millega tuleb eriti ettevaatlikult ümber käia. Mitte mingil juhul ei tohi neid visata olmeprügi hulka ega lõkkesse.

Lambipirnid

Säästupirn ja ledlamp on ohtlikud jäätmed, need tuleb viia jäätme- jaama. Hõõgniidiga ja halogeenlambipirn võib panna olmeprügi hul- ka.

Patareid ja akud

Väikesed patareid, laetavad patareid, mootorsõidukite akud, mobiil- telefonide akud, MP3-mängijate ja muu elektroonika akud ja sarna- sed tooted võib tasuta ära anda poodi, kus sellist liiki patareisid ja akusid müüakse. Samuti saab neid jäätmeid viia jäätmejaama.

Rehvid

Lähim jäätmejaam võtab tasuta vastu ka auto-, traktori-, haagise või mõne muu liikumisvahendi rehvid.

Suuremad ehitusjäätmed

Peale ehitustöid saab viia jäätmejaama ka aknad, ukсед, kipsplaa- did, lehtklaasi, tellised, ehitusvilla, torud, lakitud ja värvitud puidu ja muu taolise. Samuti võib tellida kohale spetsiaalse ehitusjäätmete konteineri.

Eterniit ja muud asbesti sisaldavad materjalid

Sellised ehitusjäätmed kuuluvad lähimasse jäätmejaama.

Elektroonika

Kui majapidamises on mõni vananenud külmik, pliit, pesumasin, raa- dio, föön, lokitangid, kõrvaklapid, arvuti, printer, mobiiltelefon, mp3-mängija, patareidega mänguasjad või muu elektrooniline seade, siis võtab lähim jäätmejaam selle tasuta vastu. Samuti võib tagastada vana elektroonikat uue ostmisel ostukohta.

Ravimid

Kui kunagi soovitati aegunud ravimeid kraanikausist alla lasta, siis tänaseks on teada, et sellisel viisil satuvad nad loodusesse ja teevad kahju loomadele-lindudele ja keskkonnale ning suur osa neist saas- tab pinna- ja põhjavett ning võib nii leida tagasitee meie joogivette. *Kas teadsid, et Läänemerre jõuab igal aastal hinnanguliselt kuni 2200 tonni ravimijääke, mis on peaaegu 30% müüdud ravimitest?* Hormoonpreparaadid võivad põhjustada kaladel ja ka- hepaiksetel sigimisivõimetust ja soomuutusi, antibiooti- kumid võivad tekitada mikroorganismidel resistsentsust Ravimid võib ilma pakenditest eraldamata anda tasuta üle ap- teekidesse või lähimasse jäätmejaama. Jäätmejaama võib viia ka katkised kraadiklaasid. Kui elavhõbedaga kraadiklaas peaks pu- runema, tuleb välja voolanud elavhõbe eelnevalt purki koguda.

Kemikaalid

Siia alla käivad kõik vanaõlid, värvid, lakid, liimid, pestitsiidid, mürgid (rotimürk, tigude mürk), küünelaki eemaldaja, torupuhastusvahend ja muud ohtlikud ja tundmatud kemikaalid. Need tuleb viia jäätmejaama.

NB! Ära põleta jäätmeid

Põletada tohib ainult puhast paberit, pappi ja puitu, mida pole vär- vitud ega immutatud. Ülejäänud esemed eritavad lõkkes mürgiseid gaase ja saasteaineid, mis teiste terviserikete seas võivad põhjusta- da vähki, laste väärarenguid ja arengupeatust. Samuti kahjustavad need mürgid keskkonda. Juhul kui jäätmeid põletusse suunatakse, siis toimub see rangelt kontrollitud kõrgetel temperatuuridel, milleni kodused küttekolded ei ulatu.

Kõige suurem samm loodusele koormuse vähendamiseks on vähen- dada üldse jäätmete teket. Iga pere saab vaadata kriitilise pilguga üle, kui palju koju tegelikult erinevaid potentsiaalseid jäätmeid poest või tarbimise teel tuuakse ja kui palju annaks asju taaskasutada.

Mõned näited tegudest, mille eest rahakott ja keskkond on tänulik:

- Kasuta riidest poekotte.
- Kleebi postkastile „ainult tellitud post“ kleebis, mille saad tasuta postkontorist ja tellida Omnivast.
- Osta mõistlikult, kasuta ostunimekirja.
- Prindi vähem.
- Kasuta kohvi ostmisel oma topsi, tassi või termost.
- Osta kasutatud asju (riided, raamatud, mänguasjad, mööbel, elekt- roonika).
- Anneta seisma jäänud asjad neile, kes neid vajavad.
- Laena tööriistu.
- Eelista laetavaid patareisid ja taastäidetavaid tooteid.

Sellelt aadressilt leiad juhiseid, mis on abiks jäätmete sorteerimisel: https://www.envir.ee/et/jaatmed

Rakvere vallas tegeleb loodushoiu ja jäätmete teemadega keskkon- nakaitespetsialist Sven Valler, kontakt sven.valler@rakverevald.ee, tel 5193 1280

Ports tervist igas koolipäevas

Veltsi lasteaed-alkkool sai sel sügisel 27-aastaseks. Väikese koolina on rõõm tõdeda, et õuevahetunnid ja liikumine, mis on meie õpilaste igapäevase õppetöö osa esimestest kooliaastatest peale, on populaarsust kogumas ka teistes suuremates Eesti koolides.

Veltsi koolis on vahetunnid piisavalt pikad ning kodukord kohustab õpilasi neid õues veetma. Samas on meie lapsed ja õpetajad seda meelt, et neid ei tohiks liialt ära sisustada, vaid luua võimalusi tegeleda erinevate rõõmu pakkuvate tegevustega. Mobiiltelefonide kasutamine on meie koolis keelatud.

Palju põnevat saavad lapsed ise välja pakkuda või siis tuletatakse meelde ammu unustatud vahvaid mängu. Nii on aastate jooksul olnud populaarseimad vahetunnimängud keks, kummikeks, „Uka-uka, mina prii“, tagaajamine ja palju muud. Sel õppeaastal on eriti populaarne jalgpall. Seda kahtlemata poiste arvulise ülekaalu tõttu.

Uueks hitiks poiste seas on kendama, tüdrukud

tegelevad meeleldi kepphobustel ratsutamise ja need vahvad hobused on mõnel tüdrukul peene käsitööna ise valmistatud. Idee on lapsed saanud meie küla ratsatalust, kus käiakse ratsutamistrennis.

Et toetada laste uusi huviseid ja tutvustada nende hobide ajalugu, korraldame ühel novembrikuu reedel võistlusrohked vahetunnid, mis pakuvad rõõmu nii osalejatele kui ka pealtvaatajatele ning olid samas harivad.

Meie lasteaed-alkkoolis on aastaid korraldatud heategevuslikke laatasid, mille tulu eest on soetatud palju vajalikku, seal hulgas vahendeid laste liikumise toetamiseks. Nii on muruplatsil kaks paari toikaid asendunud korralike jalgpallivärvatega, pingeid aitab maandada paar poksikindaid ja poksikott ning lihaskonna tugevdamiseks on paigaldamisel ronimissein.

Selleks, et koolilapsed liiguksid, pole palju vaja. Veidi tahtmist ja nutti teostamiseks.

Rõõmsat liikumist!

MARGIT KAARE

Teistmoodi isadepäev Veltsi lasteaed-alkkoolis. Kui eelmise aasta otsisid isad lastega aardeid, siis see kord meisterdasid pered koos laternaid, mängisid tuttavat ringmänge ja pidasid küünlavalgel pikniku Veltsi külaplatsil.

Väärtustame hetki perega. MTÜ Veltsi Küla Selts koostöös Veltsi lasteaed-alkkooliga korraldasid juba teist aastat helkurite meisterdamise ürituse. Helkuriribad annetas meile üks tubli tootmisettevõtte. Koos said helkureid meisterdada suured ja väikesed ning meisterdatud helkuritega panime üheskoos küla sellel pikal ja pimedal ajal särada.

Mittetulundusühing Partnerid (tegevuspiirkonnaks on Haljala, Rakvere, Vinni ja Viru-Nigula valdade territooriumid enne haldusreformi toimumist) võtab vastu projektitoetuse taotlusi tulenedes Maaeluministri 23. oktoobri 2015. a määrusest nr 11 „Kohaliku tegevusgrupi toetus ja Leaderi projektitoetus muudetud 09.09.2019 ning tegevuspiirkonna arengustrateegiast 2015–2020 ja 2020. a rakenduskavast:

M 1.2 Kohaliku kultuuri arendamine

13.–17. jaanuar 2020. a. kuni kella 16ni.

Hindamistähtaeg 14. aprill 2020. a.

Infopäev 10. detsember 2019. a. algusega kell 16 Haljala Sämmi Grilli konverentsi ruumis

M2.1 Ettevõtluse investeeringud

3.–7. veebruar 2020. a. kuni kella 16ni.

Hindamistähtaeg 6. mai 2020. a.

Infopäev 10. detsember 2019. a. algusega kell 16 Haljala Sämmi Grilli konverentsi ruumis

M2.2 Ettevõtlikkuse ja konkurentsivõime tõstmine

3.–7. veebruar 2020. a. kuni kella 16ni.

Hindamistähtaeg 6. mai 2020. a.

Infopäev 10. detsember 2019. a. algusega kell 16 Haljala Sämmi Grilli konverentsi ruumis

Registreerimise info
info@mtupartnerid.eu

Väärt Laps 1. raamatuklubi Uhtnas

Meil on plaanis ellu kutsuda väikeste laste ja beebide raamatuklubi.

Hakkame kohtuma Uhtna lasteaias raamatukogu ruumides üks kord kuus. Sotsialiseerume ja laseme lastel omavahel mängida ja iga kord teeme midagi uut ning huvitavat.

Esimene kohtumine toimub 15. jaanuaril, kolmapäeval kell 11.

Tutvume uuema kirjandusega nii beebidele kui ka lapsevanematele ning saame tuttavaks ja arutame, mida järgmisel kokkusaamisel teha.

Oodatud on kõik olenemata elukohast ja vanusest.

Katre Haasma ja Lisa Kärp

Tel 529 0099

FB: Väärt Laps 1. raamatuklubi

MINAPILDI kujunemine
7. dets kell 11.00-14.00

- Kuidas kiitus võib minapilti mõjutada?
- Miks kiitus alati ei motiveeri paremaks saamise teel?
- Kuidas ennast ise motiveerida?

Registreeri seminarile
oxana@rakverevald.ee või
Facebookis Lääne-Virumaa
Noorte Tugila

Seminar toimub Sõmeru Noortekeskuses,
Tiigi tn 2, Sõmeru
Homniku äratav
erapedagoog ja koolitaja Pille Kriisa

**MINA
SINA
MEIE**
seminaride sari

6. jaanuaril, kolmekuningapäeval kell 19

lõpetame jõuluaja Sõmerul

SUURE KUUSELÕKKEGA

Puiestee tänava äärsel haljasalal.

Tõo oma kuusk ka lõkkesse!

Alates 7. jaanuarist

teisipäeviti ja neljapäeviti

kell 18 Sõmeru keskusehoones

INGLISE KEEL

algajatele ja edasijõudnutele.

Do you
SPEAK
English?

Kursus kestab
50 akadeemilist
tundi.

Kursuse tasu 50 eurot kui grupi
suurus on 10 inimest
(väiksema grupi puhul summa suureneb).

Eelregistreerida 3. jaanuariks
tel 5061 524 Epp Juuse

Vallavalitsuses otsustati

20. novembril

- Maksta abivajava lapse teenuse eest.
- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 776 eurot ja hüvitada õpilase koolitoit ning omaosaluse õppe-maks Rakvere Waldorfkoolis.

30. oktoobril

- Määrata abivajavale isikule hooldaja.
- Paigutada Uhtna hooldekodusse abivajav isik, omaosaluse puu-dujääv osa garanteeritakse.
- Määrata abivajavatele isikutele koduteenus.
- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 795 eurot.
- Seada tähtjatu isiklik kasutusõigus Eesti Lairiba Arenduse sihtasutuse kasuks kinnistutele Soppe tee J1 ja Soppe tee.
- Muuta Rakvere vallavalitsuse 18.08.2016 korraldus nr 2-3/189-1 “Korteriomandi seadmine”.
- Väljastada ehitusluba üksikelamu ehitamiseks Vesiliku tänaval, Ussimäe külas.
- Anda kasutusluba Andja külas Virukivi kinnistul asuvale PVC laahoonele.
- Jätta rahastamata MTÜ Veltsi Küla Selts taotlus „Veltsi piirkon-na kaunid koduaiad“ 2020.a. kalendri väljaandmine.
- Kinnitada MTÜ Rallirada „Rakvere romuring“ ühekordse toe-tuse aruanne.

6. novembril

- Korraldada Ussimäe küla, Pääsusilma kinnistu detailplaneerin-gu avalik väljapanek ajavahemikul 25.11–27.12.2019.
- Edastada Rakvere vallavolikogule ettepanek tunnistada kehte-tuks Rakvere vallavolikogu 21.03.2007 määrus nr 6 „Rakvere valla ettevõtlustoetuse määramise ja kasutamise korra kinnitamine“.
- Lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks eraisiku kinnis-tu.
- Tasuda perenõustamise teenuse eest.
- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 500 eurot.
- Omandada tasuta Rakvere vallale Taaravainu külas asuv kinnis-tatud transpordimaa Künka tee T1, mis on avaliku kasutamise tagamiseks vajalik tee.
- Omandada tasuta Rakvere vallale korteriomand Lasila külas.
- Toetada MTÜ Uus Uhtna projekti „Uhtna rulaväljaku arenda-mine“.
- Mitte toetada mittetulunduslikuks tegevuseks taotluse esitanud MTÜ-d LK Dressage.
- Anda mittetulunduslikuks tegevuseks tegevustoetust MTÜ-dele Külast Külla, Aluvere Ring, Uus Uhtna ja Suusaklubi Telemark.
- Võtta peremehetu ehitisena arvele Näpi alevikus Haava katastriüksusel asuv Haava alajaam.
- Kooskõlastada puurkaevu asukoht Kohala-Eeskülas Joosepi kinnistul.
- Anda ehitusluba üksikelamu laiendamiseks Aresi külas ja puur-kaevu rajamiseks Tobia külas.

13. novembril

- Edastada „Korraldatud jäätmeveo kord“ menetlemiseks Rakvere vallavolikogule.
- Kehtestada liikluspiirang Väljavahe teele Pilve kinnistule 30 km/h.
- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele summas 319 eurot.

- Kiita heaks määratud kohanimed Tõrma külas asuvatele liik-luspindadele ja avalikustada nimed valla veebilehel ajavahemikul 15.–30.11.
- Teha ettepanekud Rakvere vallavolikogule hoonestusõiguse seadmise tingimuste üle Uhtna alevikus Linnukaare tänaval asuvatele kinnisasjadele.
- Määrata Lasila külas asuvale ühissõidukipeatusele kohanimi Lasila kool.
- Kehtestada OÜ Hendrikson & Ko poolt koostatud Taaravainu küla kinnistu detailplaneering.
- Kehtestada Wesenberg OÜ poolt koostatud Sõmeru aleviku katlamaja detailplaneering.
- Kiita heaks ja edastada menetlemiseks Rakvere vallavolikogule Rakvere valla 2019 aasta III lisaeelarve vastuvõtmine.
- Edastata Rakvere vallavolikogule menetlemiseks 2020. aasta eelarve projekt.
- Mitte anda kasutuslube objektidele, millel puuduvad tööde üleandmise ja vastuvõtmise aktid.
- Anda ehitusluba puurkaevu rajamiseks Kitseküla tänaval Uhtna alevikus ja tuletõrjeveehoidla rajamiseks Ridaküla teel Lepna alevikus.
- Väljastada projekteerimistingimused Pajutiigi maaüksuse liitu-miseks elektrivõrguga liitumiseks Lasila külas.

27. novembril

- Viia sisse täpsustused ja parandused „Korraldatud jäätmevedu Rakvere vallas“ eelnõusse ning esitada see järgmiseks vallavalit-suse istungiks.
- Tasuda abivajava isiku ja tema pereliikmete perenõustamistee-nuse eest ning osutada tugiisiku teenust abivajavale isikule läbi MTÜ Maria ja lapsed.
- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele puudega isikutele kokku summas 250 eurot ja eakatele isikutele ravimitoetust summas 150 eurot.
- Tutvuti Lääne-Viru Jäätmeeskuse taotlusega kooskõlastamaks korraldatud jäätmeveo hindu. Taotluse esitajalt paluti täpsustusi ja hinna kujunemise arvutust. Teema tuleb uuesti arutusse.
- Väljastada ehitusload üksikelamu laiendamiseks Kännustiku kinnistul Lasila külas ja puurkaevude rajamiseks Kasevälja kin-nistul Mädapea külas ja Helmi kinnistul Papiaru külas.
- Anda kasutusload Sõmeru alevikus Ristiku tn 11 asuvale spor-di-ja mänguväljakule ning Aia tn1 asuvale laste mänguväljakule.
- Kooskõlastada puurkaevu asukoht vastavalt plaanile Kadakvälja kinnistul Karivärava külas.
- Seada sundvaldused Telia Eesti AS kasuks Sõmeru alevikus, Põllu tn 7 asuvatele korteriomanditele avalikes huvides vajalike sidekaabli talumiskohustuse kehtestamiseks ja Karivärava külas asuvale Kruusimäe kinnistu maale elektri õhukaabli talumisko-hustuse kehtestamiseks.
- Määrata Rakvere vallas asuvatele reformimata maadele lähiaad-ressid.
- Määrata vastavalt kehtestatud detailplaneeringule Sõmeru ale-vikus asuva Tiigi tn 6 katastriüksuse sihtotstarbeks tootmismaa.
- Nõustuda Tõrma külas asuva Liiva katastriüksuse jagamise-ga vastavalt katastriüksuse jagamise maakorralduskavale ning määrata moodustatavate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtots-tarbed.
- Nõustuda Veltsi külas Veltsi tee 23 asuva katastriüksuse ja Kütuse katastriüksuse vahelise piiri muutmiseга vastavalt katast-riüksuste piiride muutmise skeemile ning määrata uute moodus-tatavate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed.

Vallavolikogus otsustati

27. novembril

- Võtta vastu Rakvere valla 2019. aasta III lisaeelarve.
- Võtta 2020. aasta eelarve projekt komisjonidele menetlemiseks.
- Tunnistada kehtetuks Rakvere vallavolikogu 21.03.2007 määrus nr 6 „Rakvere valla ettevõtlustoetuse määramise ja kasutamise korra kinnitamine“.
- Kehtestada 2020. aasta Rakvere valla haldusterritooriumi maamaksumäärad:
 - 1) maksumäär 2,2 % maa maksustamishinnast aastas;
 - 2) haritava ning loodusliku rohumaa maksumäär 1,4% maa maksustamishinnast aastas.
- Võtta vastu korraldatud jäätmeveo rakendamise kord.
- Võõrandada enampakkumise korras Rakvere vallale kuuluv korteriomand Lasilas.
- Määrata kooli pidaja esindajaks Sõmeru põhikooli hoole-kogusse Peep Vassiljev.

Ametlikud teated

Rakvere vallavalitsuse 06.11.2019 korraldusega nr 446 suuna-ti **Ussimäe küla, Pääsusilma kinnistu** detailplaneeringu es-kiis avalikule väljapanekule ajavahemikul 25.11.–27.12.2019 Rakvere vallamajas ja Sõmeru raamatukogus. Detailplaneeringut menetletakse kui üldplaneeringut muutvat detailplaneeringut, kuna planeeringualal puudub kehtiv üldpla-neering. Detailplaneeringuala asub Rakvere vallas, Ussimäe küla lää-neosas. Planeeringu ala, pindalaga 4,74 ha, hõlmab Pääsusil-ma kinnistut. Olemasolev maakasutuse sihtotstarve on 100% ärimaa. Planeeritav maa-ala piirneb idast Rakvere linna Tu-leviku tänav L2 ja põhjast Tuleviku tänav L3 kinnistuga. Ida poole jääb Vaskussi tänav L4 ja lõuna poole Ussimäe tänava kinnistu. Planeeringuala piirneb veel lõunast Ussimäe küla ela-mupiirkonnaga. Planeeringuga kavandatavate hoonete puhul on tegemist äri-hoonetega, sh kaubanduskeskuse hoonega. Planeeritud tege-vus ei avalda negatiivset mõju olemasolevale elukeskkonnale ning ei põhjusta keskkonnas pöördumatuid muudatusi, ei sea ohtu inimeste tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara. Detailplaneeringu eskiisi materjalidega on elektrooniliselt või-malik tutvuda valla veebilehel www.rakverevald.ee/detailpla-neeringud

Rakvere vallavalitsuse 13.11.2019 korraldusega nr 463 keh-testati **Sõmeru aleviku katlamaja** detailplaneering. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Sõmeru aleviku kaugküttevõrgu soojatarbe tagamiseks uue katlamaja rajami-ne maksimaalse võimsusega 1 MW. Planeeritav kinnistu moodustatakse Jaanitule katastriüksuse jagamise teel. Krundi pindala on 1647 m², maakasutuse de-tailplaneeringu järgne sihtotstarve on 100% tootmishoone maa ja katastri sihtotstarve on 100% tootmismaa. Krunt planeeri-takse katlamaja teenindamiseks. Krundile on lubatud ehitada üks hoone (katlamaja) ehitusalase kogupinnaga kuni 300 m². Hoone maksimaalne lubatud kõrgus maapinnast katuseharjani on kuni 8 m, korruselisis kuni 1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) koostamine ei ole vajalik, kuna katlamaja nominaalne soojusvõimasus jääb alla 300 MW-i, mistõttu ei ole tegemist olulise keskkonnamõ-juga. Detailplaneering võeti vastu Rakvere Vallavalitsuse 09.10.2019 korraldusega nr 411. Detailplaneeringu avalik väljapanek toi-mus perioodil 28.10.2019–11.11.2019. Avaliku väljapaneku käigus vastuväiteid ega ettepanekuid ei esitatud.

Rakvere vallavalitsuse 13.11.2019 korraldusega nr 462 keh-testati **Taaravainu küla, Annevainu kinnistu** detailplaneering. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kaaluda võimalusi 60-meetrise vabaltseisva mobiilside masti rajamiseks Annev-ainu kinnistule. Planeeringu ala suurus on ligikaudu 800 m². Ehitise lubatud maksimaalne suhteline kõrgus on 64 m, suurim lubatud ehitisealune pind on 100 m². Planeeritav mast on vajalik parandamaks kõne (2G, 3G) ja andmeside (4G) levi Taaravainu ja Tõrma külas ning Lepna alevikus, Rakvere ringteel, Rakvere linna edelaosas, Rakvere-Jõepere maanteel ning teistes selle piirkonna külates. Vajadu-sel täiendatakse masti tulevikus 5G seadmetega. Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) koostamine ei ole vajalik, kuna tegemist ei ole olulise keskkonnamõjuga. Detailplaneering võeti vastu Rakvere Vallavalitsuse 02.10.2019 korraldusega nr 404. Detailplaneeringu avalik väljapanek toi-mus perioodil 21.10.2019-04.11.2019. Avaliku väljapaneku käigus vastuväiteid ega ettepanekuid ei esitatud.

Kehtestatud detailplaneeringutega on võimalik tutvuda Rakvere vallavalitsuses või valla veebilehel www.rakverevald.ee/kehtestatud-planeeringud.

Rakvere valla lumetõrje tegijad 2019–2021

Ussimäe piirkond (Ussimäe)
AS Eesti Teed, Alvar Paluoja tel 506 4115

Sõmeru piirkond (Sõmeru, Näpi)
OÜ Rakvere Põllumajandustehnika, Janno Nõmme tel 507 6271

Vaeküla piirkond (Vaeküla, Raudvere, Rägavere)
OÜ E.K. Partner Grupp, Mirjam Vesiko, tel 5304 8281; Mart Kivistik; tel 5595 2653

Kaarli piirkond (Kaarli, Raudlepa, Katku, Koovälja, Nurme, Aluvere) – OÜ E.K. Partner Grupp, Mirjam Vesiko, tel 5304 8281; Mart Kivistik; tel 5595 2653

Kohala piirkond (Kohala, Kohala-Eesküla, Rahkla, Muru, Võhma, Jäätma, Soosaluse, Aresi)
OÜ Männiku Agrofarm, Alari Kutsar, tel 504 2073

Ubja piirkond (Ubja küla) – OÜ Männiku Farm, Aleksander Ait, tel 552 8642
Andja piirkond (Katela, Andja, Toomla)
OÜ Selja Põllumajandus, Meelis Parijõgi, tel 501 3397

Uhtna piirkond (Uhtna alevik, Varudi-Vanaküla, Varudi-Aitküla, Sämi, Sämi-Tagaküla)
OÜ Awe & Aser, Eino Viikoja, tel 522 6508

Roodevälja piirkond (Roodevälja, Papiaru, Arkna)
OÜ E.K. Partner Grupp, Mirjam Vesiko, tel 53048281; Mart Kivistik; tel 5595 2653

Kõnniteed (Sõmeru, Näpi, Ussimäe)
OÜ KAH, Kaido Hein, tel 5810 8703

Tõrremäe piirkond (Tõrremäe)
AS Eesti Teed, Alvar Paluoja tel 506 4115

Veltsi piirkond (Veltsi, Kloodi, Paatna, Karivärava, Kullaaru, Päide, Tõrremäe)
OÜ Roodevälja Uustalu, Ain Altermann, tel 527 4826

Lepna piirkond (Lepna, Kõrgemäe, Tõrma, Taaravainu, Tobia)
OÜ E.K. Partner Grupp, Mirjam Vesiko, tel 5304 8281; Mart Kivistik; tel 5595 2653

Karitsa piirkond (Karitsa, Eesküla, Järni, Mädapea, Levala) OÜ E.K. Partner Grupp, Mirjam Vesiko, tel 5304 8281; Mart Kivistik; tel 5595 2653

Lasila piirkond (Lasila, Karunga, Järni)
OÜ Levala Põllud, Heiki Kudi, tel 514 4546

hommikukohv Sõmeru keskusehoones
pühapäeval, 22. detsembril kell 11
koos kontserdiga
TÄHTEDE VAHEL
külas on
Marek Sadam
ja **Martin Trudnikov**

19. detsembril kell 12
Sõmeru keskusehoones
VALGE VALGUS
külas on **Inga ja Toomas Lunge**
Üles astuvad ansambel **Elurööm** ja
tantsurühm **Kanarbiku Oled**

8. detsember kell 15.00
Uhtna koolimaja saalis
II ADVENDIKONTSERT
Esinevad
Viru-Nigula segakoor
ja
Uhtna naiskoor
Olgte oodatud!
Tasuta

16. detsember kell 11
Sõmeru keskusehoones
**RAKVERE VALLA KODUSTE LASTE
JÕULUHOMMIK**
Üheskoos loeme muinasjuttu ja mängime,
jõuluvana jagab pakke kodustele lastele,
kus ei kät lasteaiaa
Kes ei saa sel päeval osaleda, saavad paki kätte
kuni 20. detsembrini Rakvere vallavalitsusest

28. detsembril kell 20
Sõmeru keskusehoones
AASTALÕPUPIDU
ansambliga **Apelsin** ja DJ **Sten Sumberg**
tantsu- ja tantsurühmit
Sansaara
Pääs peole 10.-
Laudade tellimine 53364604
Avatud kohvinurk

**Veltsi Lasteaed-Algkoolis on
detsembris võimalik külastada meie
õpilase Aslani pere näitust
"Maast leitud aja lugu"**

JÕULUTARE
avab ukseid Sõmerul
14. detsembril kell 11-15
15. detsembril 11-16
Pühapäevadega
saad meisterdada,
mängida, muinasjuttu
kuulata ja pilluda
jõuluvana tupp.
Oues ootab sind
jõuluseihlus!
**Avatud
kohvik**
Võimalus osta
perepildiga
jõuluhruut
Jõulutare avab lasteühenduse hoones
Kõrge VAHETUSJALANOUD!
Annusmetel gruppidele fore avatud
14.-15. detsember, võimalik eelneva
registreerimise tel 5336 4604

**SÕMERU
RAAMATUKOGU
KUTSUB**

VIRUMAA KIRJANIKUD

11. detsembril kell 17.30 on külas
KALJU SAABER

Kõik huvilised on väga oodatud!

17. –21. detsembril on raamatukogus
vaatamiseks Sõmeru saviringis valminud
kaunid tööd.

Olgu päikest ja tähtede sära
olgu palju nii nagu enne.
Aga rohkem kui ühtegi varandust
saagu olema kervist ja õnne.

**Õnnitleme detsembrikuu
juubilara ja sünnipäevalisi**

90. sünnipäeval
VILMA SEIDELBERG Sõmeru
LINDA SILLA Ussimäe
89. sünnipäeval
MEINHARD NIRK Sõmeru
88. sünnipäeval
PAUL TÖNNOV Ubja
86. sünnipäeval
ADELE ABEL Arkna
85. sünnipäeval
ÜLO PREMET Ussimäe
VALENTINA GALITŠEVA Raudlepa
84. sünnipäeval
ANTS REMMELG Arkna
83. sünnipäeval
EVI RENSER Varudi-Vanakuila
ENDLA TAMMIK Eesküla
82. sünnipäeval
AINO REINSALU Karunga
ANTS PIHLAK Lepna
MAI SIIM Tõrremäe
81. sünnipäeval
LEIDA ELM Karunga
TÖNIS NURK Aluvere
LUULE LEIPALU Veltsi
MARIA KOZLJAKOVA Vaeküla
EVI JÄRV Kaarli
80. sünnipäeval
LUULE METSAR Ubja
75. sünnipäeval
AILI HUSSAR Sõmeru
EEVI KRAUS Uhtna
HARRI ALE Raudlepa
ALEKSANDR KEMPI Sõmeru
VAIKE ROOST Ussimäe
70. sünnipäeval
AADI KAMPUS Kohala
TOIVO SALEMETS Ubja
MARGE KALMO Levala
TOOMAS PÄHKEL Papiaru
UNO ALTERMANN Roodevälja
LUDMILLA VINOKUROVA Veltsi

Maaelu festivali eelüritus
**KOHALIKU TOIDU
JA NÄPUTÖÖ LAAT**
Sõmeru keskusehoones
14. detsembril kell 10–14

Müüjate registreerimine
kuni 1. detsembrini
mao@rakverevald.ee või 527 7235

Igal täistunnil päkapiku minutid
Samal ajal kuivatatakse JÕULUTARE
Tulge kaupluse - müüma ja ostma!

Kes peaks koldes kustutama tule,
kui me rõõmuuag saab täis,
kui me varje seintel enam pole,
kui me vahel valu käib.

Mälestame

ENDEL LAKS	10.11.1931–1.11.2019 Koovälja
ARVO ÕUNAPUU	09.08.1938–1.11.2019 Uhtna
MARTIN VORSS	18.11.1948–13.11.2019 Lepna
VALDE VUNDER	07.09.1951–24.10.2019 Tõrma
PEETER KALINOVSKI	22.07.1953–24.10.2019 Ubja
EHA VALDMANN	09.01.1932–26.10.2019 Mädaapea
VILMA KOPPEN	07.05.1932–27.10.2019 Taaravainu
SILVI KUUSEMÄE	22.07.1946–10.11.2019 Sõmeru

Rakvere Valla Sõnumid

Rakvere vallavalitsus
Kooli 2, SÕMERU
Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5336 4604, 322 1021

Kaaskirjutaja:
Sirje Rebane tel 517 5262,
325 7740

Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevallasonumid@gmail.com
leht internetis: www.rakverevald.ee